

[Undervisnings- og forskningsministeren]

Jeg er meget glad for, at den brede tilslutning, jeg har fået fra de forskellige berørte organisationer, nu følges op af en lige så bred tilslutning her i Folketinget. Jeg har nemlig haft lidt af en dårlig samvittighed, som fru Hanne Thanning Jacobsen og fru Marianne Jelved pirkede til, over, at dette skulle ordnes ovre i ministeriet med nogle organisationer frem for her i Tinget.

Men når det alligevel er helt i orden – efter min mening – skyldes det, at vi alle godt ved, at den enighed, der blev skabt med organisationerne, bidrager kraftigt til enigheden her i Tinget. Endelig er der jo på folkeskolens område rig tradition for, at vi prøver at tale os til rette med de forskellige parter, som er så engagerede i skolens ve og vel.

Jeg er glad for, at så mange af ordførerne har set og beskrevet, hvad det er, vi gør vedrørende de små skoler. Det drejer sig nemlig ikke om, at der nu skal gå en centraliseringsbølge over Danmark. Det drejer sig om, at kommunerne får en frihed, der vender begge veje. Det er naturligvis blevet lidt lettere at nedlægge skoler, hvis man vil det, men det er også blevet lettere at bevare skoler, hvis man ønsker det. Det sagde Fremskridtspartiets ordfører, hr. Johannes Sørensen, meget klart her i salen, og også hr. Kirkegaard har nævnt det.

Med mulighederne for samlæsning og for på samlæste hold at gå op over 28 og 30 elever er der skabt den mulighed, som man har savnet, for, at man til gengæld i andre timer kan være 10 og 15 elever, uden at man behøver enten at gøre skolen meget dyr eller at skære ned på elevernes timetal. Nu bliver det muligt også på små, ikkeårgangsdelte skoler at give eleverne et rimeligt timetal, uden at skolen bliver for dyr. Det er det, der gør, at man kan håbe, at nogle skoler kan undgå nedlæggelse. Samtidig følger det selvfølgelig af forslaget, at hvis der på de pågældende skoler ikke er lyst eller vilje til at gå ind på sådanne nødløsninger, som nogle vil kalde det, har kommunalbestyrelsen mulighed for at nedlægge skolen. Men derved synes jeg også at sagen står det rigtige sted.

Vi har siden 1958 udbygget vort kommunale selvstyre her i Danmark, sådan at vi i dag er nået til det stadium, hvor vi tør sige, at kommunalbestyrelsesmedlemmer gennemgående vil både børnenes og forældrenes vel lige så godt som vi herinde i Folketinget. Vi har altså ikke brug for den samme grad af formynderi over for kommunalbestyrelser, som man havde i 1958.

Endelig har vi vel også gjort den erfaring – især vi, der beskæftiger os med undervisnings-sager – at man ikke går rundt og nedlægger institutioner for sjov. Det gør man heller ikke i kommunerne, hvor man er meget tættere på dem, det går ud over, og ser dem i øjnene og skal stå til regnskab ved næste valgdag på en helt anden måde, end vi skal her i Tinget, hvor institutionsnedlæggelser som regel vedrører institutioner, som ligger langt væk fra vores egen valgkreds. Så jeg kan forsikre, at der ikke er nogen kommuner, der for at finde lette løsninger begynder at nedlægge flere skoler end højst nødvendigt. Det kan vi være sikre på.

Men der er jo andet end antallet af skoler, der betyder noget for børnene. Antallet af timer om ugen spiller også en rolle. Det synes jeg er det bedste ved det, der her foreligger: at der nu er blevet bedre mulighed for at sikre eleverne flere timer om ugen. Især bør de have ekstra timer i dansk, men jeg tror også, at vi hver især har ønsker om ekstra timer på andre felter: musik, gymnastik, regning osv. Regning blev nævnt af nogle skoleelever her til morgen i radioen. Disse ønsker bliver det nu lettere at opfylde.

Hvis man f.eks. får den gennemsnitlige klassekvotient i Danmark op fra 17,9 – som er gældende i dag – til f.eks. 20, vil alle børn i den danske folkeskole kunne få 3 ekstra timer hver uge på alle klassetrin. Det er et regneeksempel, jeg her giver, men alligevel et tankevækkende regneeksempel. Eksemplet fortæller også, hvor kostbart det har været med disse stadig faldende klassekvotienter, hvor kostbart det har været, at kommunerne ikke har kunnet tilpasse skolestrukturen til faldende elevtal. Det er i den sidste ende gået ud over elevernes ugentlige timetal, og det ugentlige timetal er det, der betyder allermost for elevernes indlæring, ikke mindst for de svage elever. Jo færre timer de får i regning, jo flere skal til specialundervisning. Det har undersøgelser bekræftet. Og jo færre timer de får i dansk, jo flere skal have specialundervisning i dansk. Det peger alle undersøgelser i retning af. Vi har altså hermed mulighed for at styrke timetallet og dermed måske reducere antallet af børn, der behøver specialundervisning.

Hr. Lysholm Christensen talte om de frie skoler og mente, at når folkeskolen ikke havde styr på sit ressourceforbrug, var det urimeligt,